

ELŐTERJESZTÉS

A FEJÉR VÁRMEGYEI KÖZGYŰLÉS
2024. SZEPTEMBER 19-I ÜLÉSÉRE

2.

IKTATÓSZÁM: FVÖ/51-7/2024.

MELLÉKLET: 1 DB

TÁRGY: Tájékoztató a Fejér Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2023. évi tevékenységéről

ELŐTERJESZTŐ: Magosi Lajos
tű. ezredes, igazgató

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: Magosi Lajos
tű. ezredes, igazgató

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: -

KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZÜGYI FŐOSZTÁLYAL TÖRTÉNT EGYEZTETÉS: -

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA: -

FEJÉR VÁRMEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG

**VÁRMEGYEI ÖNKORMÁNYZATI KÖZGYŰLÉSI TÁJÉKOZTATÓ
A FEJÉR VÁRMEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
2023. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL**

**Magosi Lajos t. ezredes
igazgató**

Székesfehérvár, 2024. július 25.

Tartalomjegyzék

1. Célkitűzések és kiemelt feladatok	- 3 -
2. A 2023. évben végrehajtott feladatok általános jellemzése	- 3 -
I. TŰZOLTÁS ÉS MŰSZAKI MENTÉS	- 3 -
1. Fejér vármegye tűzvédelme, területi lefedettsége	- 3 -
2. Tűzesetek, műszaki mentések, beavatkozást igénylő események adatai	- 4 -
3. Tűzesetek, műszaki mentések jellemzői	- 4 -
4. Kiemelkedő káresetek	- 4 -
5. Tűzvizsgálati eljárások	- 5 -
6. Képzések és gyakorlatok	- 5 -
7. Az önkormányzati tűzoltóságok és az önkéntes tűzoltó egyesületek tevékenysége ..	- 6 -
8. A vármegyei Területi Tűzmegeelőzési Bizottság tevékenysége.....	- 6 -
II. A VÁRMEGYE VESZÉLYEZTETETTSÉGE, POLGÁRI VÉDELMI FELADATOK	- 6 -
1. Települések katasztrófavédelmi osztályba sorolása, a vármegyei operatív munkaszerv alkalmazása	- 6 -
2. Végrehajtott lakosságvédelmi ellenőrzések	- 7 -
3. Köteles polgári védelmi szervezetek és felkészítésük.....	- 7 -
4. Önkéntes mentőszervezetek	- 7 -
5. A referensek katasztrófavédelmi feladatokba történő bevonása	- 8 -
6. Tervezési feladatok végrehajtásának tapasztalatai	- 8 -
7. Lakosságtájékoztatás, közintézményekkel való kapcsolattartás, közösségi szolgálatteljesítés.....	- 9 -
8. Téli és árvízi felkészüléssel kapcsolatos feladatok végrehajtása	- 9 -
9. Lakosságvédelmi tevékenység	- 9 -
10. Bel- és kültéri vízelvezetők ellenőrzése	- 9 -
11. Tájékoztató a vis maior igények benyújtásának indokoltságáról és benyújtott igényekről.....	- 10 -
III. MŰVELETIRÁNYÍTÁS	- 10 -
1. Segélyhívások kezelése	- 10 -
2. A katasztrófavédelmi műveleti szolgálat tevékenysége.....	- 10 -
IV. HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG	- 11 -
1. Tűzmegeelőzés.....	- 11 -
2. Vízügy- és vízvédelem	- 12 -
3. Iparbiztonsági szakterület.....	- 14 -
3.1. Veszélyes üzemek	- 14 -
3.2. Veszélyesáru-szállítás	- 15 -
3.3. Kritikusinfrastruktúra-védelem.....	- 16 -
3.4. Katasztrófavédelmi mobil labor.....	- 16 -
4. Kéményseprő-ipari szolgáltatások hatósági felügyelete	- 17 -
5. Kéménytűzek, CO-mérgezések - megelőzési tevékenység.....	- 17 -
6. Nem rendszeres hulladékiszállítás.....	- 17 -
V. HUMÁN ERŐFORRÁS GAZDÁLKODÁS	- 17 -
VI. TÁRSSZERVEKKEK VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS	- 18 -
VII. A MŰKÖDÉS TÁRGYI FELTÉTELEI	- 18 -
VIII. KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG	- 18 -
IX. ÖSSZEGZÉS ÉS A 2024-ES ÉV FELADATAI	- 19 -

1. Célkitűzések és kiemelt feladatok

A Fejér Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (továbbiakban: igazgatóság) 2023-ban is fő feladatként határozta meg az egységes elvek mentén tevékenykedő, hatáskörei gyakorlása során a megelőzést előtérbe helyező, a rendkívüli helyzetek során gyors reagálást biztosító, alaprendeltetését minden tekintetben betöltő szervezet továbbfejlesztését. Fontos célkitűzés volt továbbá, hogy a megelőző hatósági tevékenység eredményeképpen minél kevesebb katasztrófavédelmi műveletet kelljen a tűzoltó egységeknek végrehajtani, növelve az állampolgárok biztonságát és csökkentve a gazdasági károkat.

A hatósági tevékenység tekintetében további célkitűzésként került meghatározásra, hogy a Fejér vármegyében megvalósítandó és elsősorban a közösség érdekét szolgáló valamennyi beruházás hatósági támogatása eredményes legyen. Szintén kiemelt feladat volt az önkéntes szerepvállalás további erősítése és támogatása, hiszen a káresemények hatékony felszámolása nem valósulhat meg jól felkészült, megfelelő eszközökkel és helyismerettel rendelkező önkéntesen feladatot vállaló egységek nélkül.

2. A 2023. évben végrehajtott feladatok általános jellemzése

A szakmai feladatok végrehajtása mellett a védelmi és biztonsági igazgatási feladatok ellátása is jelentős hangsúlyt kapott, együttműködve a Fejér Vármegyei Terület Védelmi Bizottsággal.

A készenléti állomány szakmai felkészültsége fontos tényező volt az eredményes beavatkozások megvalósítása érdekében, ezért az ezzel összefüggő képzési, felkészítési feladatok maradéktalanul végrehajtásra kerültek.

A riasztások megfelelő időben történő megvalósítása, a kárhelyszínre történő biztonságos vonulás és gyors kiérkezés mellett az életmentés, a tűzoltás és műszaki mentés szakszerűsége jellemezte a tűzoltói beavatkozásokat. A készenléti állomány kiképzésének, szolgálatváltásának, szolgálat ellátásának ellenőrzését kiemelten kezelte az igazgatóság.

Az igazgatóság a 2023-ban tervezetten végrehajtott hatósági helyszíni eljárások során szerzett tapasztalatokat, valamint a tűzvizsgálati eljárások következtetéseit elemezte és hasznosította. A hivatásos tűzoltó-parancsnokságok és az önkormányzati tűzoltóságok mellett az együttműködő önkéntes tűzoltó egyesületek is fontos szerepet tölthettek be a településeken a tűzvédelmi, a polgári védelmi és az iparbiztonsági szempontú feltáró, tájékoztató, adatgyűjtő munkában, valamint a katasztrófavédelem társadalmi támogatottságának erősítésében.

A katasztrófavédelmi megbízottak és a településeken kijelölt referensek az illetékességi területükön ismerik a veszélyforrásokat, rendelkeznek a szükséges kapcsolati és információs rendszerrel, tevékenységükkel fontos szerepet töltenek be az igazgatóság, a kirendeltségek és az önkormányzatok megelőzési munkájában.

I. TŰZOLTÁS ÉS MŰSZAKI MENTÉS

1. Fejér vármegye tűzvédelme, területi lefedettsége

Fejér vármegyében jelenleg 14 helyszínen működik tűzoltóság. A hivatásos tűzoltóságok technikai ellátottsága megfelelő. Az utóbbi évek során összesen 4 Rába R-16 típusú gépjárműfecskendő, valamint egy új és egy használt magasból mentő, illetve egy új erdőtűzes szer állt készenlétbe. A fentiekén túl egy Komondor S-3-as többcélú gépjármű is az igazgatóság kezelésébe került. 2023-ban a vármegye készenléti szerállománya 2 új MAN típusú gépjárműfecskendővel bővült, ezek készenlétbe állítása a szükséges képzések megszerzése

érdekében a következő évre nyúlt át. Az új gépjárműfecskenőkkel jelentősen javult a vármegye készenléti szerállapotának átlagéletkora és minősége.

A vármegyében az önkormányzati tűzoltóságok számában és összetételében változás nem történt. A 3 főfoglalkozású létesítményi tűzoltóság a vonatkozó kormányrendelet szerint, az igazgatóság által kiadott határozatban foglaltaknak megfelelően tevékenykedett. Az Iváncsán létesülő akkumulátorgyár részére főfoglalkozású létesítményi tűzoltóság létrehozására, működtetésére vonatkozó kötelezést írt elő az igazgatóság.

2. Tűzesetek, műszaki mentések, beavatkozást igénylő események adatai

2023-ban Fejér vármegye hivatásos, önkormányzati, önkéntes és létesítményi tűzoltóságai 5010 vonulást hajtottak végre, amely 5,3%-al több az előző évinél (4758 eset).

A tűzesetekhez történő vonulások száma (1058) az elmúlt esztendőben tapasztalható 1624-hoz képest jelentős, 34,8%-os csökkenést mutat. A műszaki mentésekhez történő vonulások száma ugyanakkor szintén jelentős, 29,8%-os növekedést mutat (2023-ban 2584, az előző évben 1990). A műszaki mentések számát jelentősen befolyásolták a szélsőséges időjárási körülmények. A téves jelzésnek minősített események számában az előző évben történt jelentős emelkedést követően 2023-ban is további emelkedés tapasztalható, 1350 vonulás történt, ez a 2022-es esztendő 1139-es számához képest további 18,6%-os növekedést jelent. A téves jelzések döntő részét a vármegye jelentős ipari tevékenységének bővülése miatti nagyszámú tűzjelző berendezés generálta. A szándékosan megtévesztő jelzések száma a tavalyi 6-ról 18-ra nőtt. Az ilyen jelzést adó személyek ellen minden esetben rendőrségi büntető feljelentés történik, és az igazgatóság a vonulások költségeinek megtérítésére is kötelezi az elkövetőt.

A tűzesetek és a téves jelzések számának csökkentése érdekében folyamatos volt a preventív tevékenység a helyi szervek bevonásával, az önkéntes tűzoltó egyesületeken és a Fejér Vármegyei Tűzmegelezési Bizottságon keresztül.

3. Tűzesetek, műszaki mentések jellemzői

Az elmúlt évben több esetben fordult elő I. riasztási fokozattól magasabb riasztási fokozatú kéréset. 2023-ban 12 esetben II. kiemelt riasztási fokozatban került felszámolásra az adott kéréset, 2 esetben III. kiemelt, 1-1 alkalommal pedig IV. kiemelt és V. kiemelt riasztási fokozatot kellett elrendelni. Valamennyi III. vagy magasabb riasztási fokozatú tűzesetet követően a vonatkozó jogszabály alapján tűzvizsgálati hatósági eljárást indítottunk.

2023-ban a beavatkozást igénylő tűzesetek közel 25%-a otthon jellegű létesítményben történt, de a legtöbb tűz, az esetek több mint 38%-a, szabadterén keletkezett. Az elmúlt évben vármegyénkben tűzeset következtében 2 személy vesztette életét.

A beavatkozást igénylő műszaki mentések az esetek közel harmadában közlekedési balesetek alkalmával történtek. A szélsőséges időjárási események (jellemzően az erős széllel járó viharok) az összes eset közel 39%-át tették ki, ez jelentősen több a 2022-ben tapasztaltaknál.

4. Kiemelkedő káresetek

Fejér vármegye területén, illetve tűzoltóságaink elsődleges működési körzetében és működési területén 2023-ban az alábbi jelentősebb tűzesetek történtek:

- a) Márciusban az M1-es autópályán tömeges baleset következtében nagy számú gépjármű égett, az oltást V."K" riasztási fokozatú erők végezték, a Fejér vármegyei katasztrófavédelmi műveleti szolgálat irányításával;
- b) Áprilisban Kápolnásnyéken 300 m²-es ház égett, III."K" erők végezték a kárfelszámolást a Fejér vármegyei katasztrófavédelmi műveleti szolgálat irányításával;
- c) Augusztusban Székesfehérváron a 62-es főúton üzemanyag-szállító nyerges vontató égett, III."K" riasztási fokozatú erők számolták fel a káreseményt, a Fejér vármegyei katasztrófavédelmi műveleti szolgálat irányításával;
- d) Szeptemberben Székesfehérváron egy repülőgép lezuhant, I."K" riasztási fokozatú erők végezték el a kárfelszámolást;
- e) Novemberben Székesfehérváron egy ipari csarnokban tüzeset és porrobbanás történt, az oltást IV."K" riasztási fokozatú erők végezték, a Fejér vármegyei katasztrófavédelmi műveleti szolgálat irányításával.

5. Tűzvizsgálati eljárások

2023-ban a szakterület szabályozóinak megfelelően a tűzvizsgálati cselekményeket a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat végezte. Az év során Fejér vármegyében 27 alkalommal indult tűzvizsgálati eljárás. A megindítás 2 alkalommal haláleset, 3 alkalommal súlyos-életveszélyes sérülés, 15 alkalommal bűncselekmény gyanúja, 3 esetben III. vagy magasabb riasztási fokozat, 2 alkalommal 50 millió Ft-nál nagyobb kárérték, és további 2 esetben szakmai indokok miatt történt.

A lezárt 23 tűzvizsgálat közül 11 esetben nyílt láng, 3 esetben elektromos energia, 2 esetben gépjármű tűz, 1-1 esetben dohányzás és hőtermelő berendezés, 5 esetben ismeretlen volt a megállapított tűzkeletkezési ok.

6. Képzések és gyakorlatok

Az igazgatóság a 2023-as év során 2 megyei ellenőrző gyakorlatot hajtott végre, valamint 15 alkalommal ellenőrizte a hivatásos, önkormányzati, illetve létesítményi tűzoltóságok gyakorlatait.

A 2018-as évtől a Honvédelmi Minisztériummal kötött ingatlanhasználati szerződés értelmében a sárbogárdi Dózsa György Laktanya területén a tűzoltók részére gyakorlati helyszínt sikerült biztosítani. A terület kiválóan alkalmas gyakorlatok, bemutatók, szakmai vetélkedők, továbbképzések lebonyolítására. A helyszínen kialakításra került 2 gyakorlópálya, 1-1 talajszint feletti és alatti. Ezek mára a teljes vármegyei tűzoltóállomány rendelkezésére állnak kiképzési célokat szolgálva. A helyszín alkalmas a tűzoltó versenysport helyszínének is, ennek kialakítása a következő időszak feladata.

A vármegyében működő tűzoltóságok az éves kiképzési tervükben foglaltaknak megfelelően végzik erre irányuló tevékenységüket. A hivatásos állomány tagjainak fizikai (erőnléti) állapotfejlesztését kiemelten kezelte az igazgatóság.

Az önkéntes tűzoltó egyesületek tagjai részére 4 alkalommal szervezett 40 órás tűzoltó alaptanfolyamot (Lajoskomáromban, Dunaújvárosban, Bicskén és Mórton) az igazgatóság. A vizsgák során összesen 82 fő szerzett tanúsítványt.

7. Az önkormányzati tűzoltóságok és az önkéntes tűzoltó egyesületek tevékenysége

A Fejér vármegyei hivatásos tűzoltó-parancsnokságok a működési területükön 33 önkéntes tűzoltó egyesülettel kötöttek együttműködési megállapodást, melyek közül 4 Bács-Kiskun vármegyei és 1 Tolna vármegyei. Önállóan beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesületként működik a Lajoskomárom Önkéntes Tűzoltó Egyesület, a Pázmánd Önkéntes Tűzoltó Egyesület és a Martonvásár Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Tolna vármegyében a Sárbogárdi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság működési területén lévő Simontornya Önkéntes Tűzoltó Egyesület.

A tűzoltási-műszaki mentési tevékenységet folytató Fejér vármegyei önkéntes tűzoltó egyesületek 2023-ban összesen 545 alkalommal működtek közre tűz- és káreseteknél.

A vármegyében működő önkormányzati tűzoltóságok – Mór, Bicske, Vál és Polgárdi – a vonatkozó jogszabályok szerint végzik a tevékenységüket.

8. A vármegyei Területi Tűzmegeelőzési Bizottság tevékenysége

A Fejér Vármegyei Tűzmegeelőzési Bizottság az év során több témában jelentetett meg lakossági tájékoztató anyagokat, illetve szervezett, vagy vett részt különböző rendezvényeken lakosságtájékoztatás céljából. Kiemelt figyelmet fordított a halálesettel és személyi sérülésekkel járó tűzesetek számának csökkentésére és megelőzésére irányuló feladatok végrehajtására. Az igazgatóság megszervezte az Országos Tűzmegeelőzési Bizottság által kiírt alkotói pályázaton a vármegyei részvételt. Az országos megmérettetésen a „szabadkézi rajz” kategóriában mindhárom korcsoportban 3. helyezést szerzett a Fejér vármegyét képviselő alkotás.

II. A VÁRMEGYE VESZÉLYEZTETETTSÉGE, POLGÁRI VÉDELMI FELADATOK

1. Települések katasztrófavédelmi osztályba sorolása, a vármegyei operatív munkaszerv alkalmazása

Fejér vármegyében a települések katasztrófavédelmi osztályba sorolásának alapja a jogszabályi követelményeknek megfelelően végrehajtott kockázatértékelés, melyet a katasztrófavédelmi kirendeltségek a településekkel együttműködve évente végrehajtanak. A veszélyelhárítási tervek készítésénél figyelembe vették Magyarország nemzeti katasztrófakockázat-értékeléséről szóló jelentés tartalmi elemeit, valamint a településeket érintő beazonosított kockázatokat, azok egymásra gyakorolt együttes hatásait. A szabályozóknak megfelelően az elkészült dokumentumok felülvizsgálata 2023-ban megtörtént, a járási tervek elkészültek. A veszélyelhárítási terveket az igazgatóság kiegészítette a nemzeti ellenállóképesség fokozását szolgáló intézkedéseket tartalmazó melléklettel, az adott veszélyelhárítási terv szintjén értelmezhető intézkedések megjelenítésével. A felülvizsgálat során az operatív munkaszervek, valamint a területi és a helyi védelmi bizottságok tagjaiban történt változásokat átvezette, elérhetőségeiket aktualizálta. Pontosította a településeken élők korcsoportonkénti bontását. Fejér vármegyében a települések természeti és civilizációs veszélyeztetettségeknek vannak kitéve. Az előzőekre tekintettel 2023-ban a besorolások a következők szerint alakultak: I. katasztrófavédelmi osztályba 6, II. katasztrófavédelmi osztályba 55, III. katasztrófavédelmi osztályba 47 település tartozik.

A Fejér Vármegyei Területi Védelmi Bizottság (a továbbiakban: TVB) és a Járási Helyi Védelmi Bizottságok (a továbbiakban: HVB) 18 rendes ülést tartottak, valamint 1 esetben került sor rendkívüli ülés összehívására elektronikus formában, Fejér vármegye

veszélyelhárítási tervének tárgyalása és elfogadása okán. Az üléseken a katasztrófavédelmi témájú előterjesztések minden esetben megtárgyalásra kerültek.

2023-ban 4 törzsvezetési gyakorlat került végrehajtásra az ár- és belvíz elleni védekezés, 2 esetben a nukleáris veszélyeztetettségéből következő feladatok, valamint a téli rendkívüli helyzetek kezelése során végrehajtandó döntéstámogató feladatok gyakorlása céljából.

2023. november 10-én Fejér vármegye nukleáris veszélyeztetettségéből adódó veszélyhelyzet kezelésével, felszámolásával, az érintett lakosság érdekében végzett óvintézkedések bevezetésével, annak gyakorlati végrehajthatóságával kapcsolatban a TVB és az igazgatóság közös gyakorlatot hajtott végre Daruszentmiklóson. A gyakorlat során az igazgatóság ellenőrizte a területi veszélyelhárítási terv mellékletét képező Nukleárisbaleset-elhárítási Terv és a kapcsolódó szabályozások alkalmazhatóságát, a résztvevő szervek, szervezetek nukleárisbaleset-elhárítási feladataik tervekben foglaltak szerinti gyakorlását.

A védelmi bizottságokkal az együttműködés konstruktív, a TVB titkára állandó meghívottja az igazgatói és polgári védelmi felügyelői értekezletnek.

2. Végrehajtott lakosságvédelmi ellenőrzések

A katasztrófavédelmi kirendeltségek az igazgatósággal egyeztetve, az adott időszakhoz igazodóan tervezték és hajtották végre ellenőrzéseiket, figyelemmel a BM OKF által meghatározott ellenőrzési célokra. Az ellenőrzések során vizsgálták a veszélyelhárítási tervek, a megalakítási tervek és a vízkár-elhárítási tervek meglétét, a felszíni vízelvezetők és a motoros szirénák állapotát. A rendkívüli időjárási körülményekre történő felkészülés keretében ellenőrizték a településeken a melegedő helyeket és a kockázati helyszíneket, továbbá részt vettek a vízügyi hatósági felügyeleti ellenőrzések végrehajtásában.

3. Köteles polgári védelmi szervezetek és felkészítésük

Az igazgatóság települési és munkahelyi köteles polgári védelmi szervezeteket tart nyilván. A területi szervezetek kiváltásra kerültek az önkéntes kötelezettségvállalással megalakított szervezetekkel. Az egyes településeken megalakított szervezetek létszámát és összetételét a település lélekszáma, katasztrófavédelmi osztályba sorolása és veszélyeztetettsége határozza meg. A megalakítás során fontos szempont a szükséges és elégséges védelem biztosítása.

A települési köteles és önkéntes szervezetek elméleti felkészítése 39 településen 1694 fő bevonásával történt meg, amely 64%-os megjelenési arányt jelent. A foglalkozások az önkormányzatok szervezésében, a katasztrófavédelmi kirendeltségek bevonásával zajlottak. A felkészítésekhez a feltételek egy részét az önkormányzatok biztosították, az előadók a katasztrófavédelem helyi szerveinek állományából kerültek kijelölésre.

4. Önkéntes mentőszervezetek

A Fejér Önkéntes Mentőszervezet (továbbiakban: FÖM) Nemzeti Minősítő Gyakorlata 2023. áprilisában, Lajoskomáromban volt. Az elméleti felkészítés után, különböző szituációs feladatokon keresztül a képességeknek megfelelő terepen kutatási, mentési feladatokat hajtott végre, melynek célja az önkéntes és a hivatásos szervek együttműködési képességének fejlesztése volt. A gyakorlaton a FÖM tagszervezetei mintegy 219 fővel, továbbá összesen 57 járműve vett részt. A gyakorlat során a FÖM tagjai számot adtak tudásukról és szakmai felkészültségükről, feladataiknak jó színvonalon történő végrehajtásának köszönhetően a szervezet újabb 5 évre szerzett minősítést.

Az igazgatóság önkéntes mentőszervezetekkel kötött együttműködési megállapodásainak felülvizsgálata megtörtént. 2023-ban 3 új szervezet csatlakozott a FÖM-höz, amely így összesen 50 tagszervezetet foglal magában.

Az önkéntes mentőszervezetek tagszervezetei 2023-ban 550 alkalommal működtek közre viharkárok felszámolásában, műszaki mentésnél, tüzesetek során, vízkár elleni védekezésben, eltűnt személy keresésében, egészségügyi ellátásában. A beavatkozások száma a korábbi esztendőhöz viszonyítva 65%-os emelkedést mutat.

5. A referensek katasztrófavédelmi feladatokba történő bevonása

Fejér vármegyében I. és II. katasztrófavédelmi osztályba 61 település került besorolásra, azonban a polgármesterek nem csak ezeken a településeken éltek referens kijelölésének a lehetőségével. A lakosság részére az igazgatóság az aktuális információkat a referensek útján juttatta el elektronikus, vagy nyomtatott formában. A referensek tevékenysége eredményesen támogatta a településekre háruló katasztrófavédelmi feladatok megvalósítását. A referensek alapképzését, éves kötelező továbbképzését, vizsgáztatását megszervezte és végrehajtotta az igazgatóság. Az alapképzésen és a továbbképzésen 91 fő vett részt.

6. Tervezési feladatok végrehajtásának tapasztalatai

A besorolásnak megfelelően helyi és területi szinten elkészültek a kockázatok kezelését biztosító veszélyelhárítási tervek. A tervek jogszabályban rögzített felülvizsgálata az önkormányzatokkal és a TVB-vel együttműködve megtörtént, melynek eredményeként a szükséges módosítások átvezetésre kerültek, a meghatározott mellékletek elkészültek.

A vármegye területén, továbbá az azon kívül található felső küszöbértékű gazdálkodó szervezetek veszélyeztető hatása következtében 5 település kötelezett külső védelmi terv készítésére, melyek kidolgozása megtörtént.

A külső védelmi terv gyakorlások előkészítését az önkormányzatok, a védekezésben érintett szervezetek és a gazdálkodó szervek bevonásával a katasztrófavédelmi kirendeltségek lefolytatták.

A gyakorlatokat megelőzően a lakosság tájékoztatását az írott és az elektronikus sajtón keresztül, az önkormányzatok aktív közreműködésével megvalósítottuk.

Székesfehérvár Megyei Jogú Város önkormányzata 2023. szeptember 5-én részleges gyakorlatot tartott a lakossági riasztó és tájékoztató eszközök teljes körű megszólaltatásával, a városban található nevelési- és oktatási intézmények, valamint a katasztrófavédelem bevonásával, amely mintegy 23 ezer főt érintett.

Dunaújváros Megyei Jogú Városban és Rácalmás településen a részleges gyakorlat 2023. május 11-én, a Linde Gáz Magyarország Zrt. veszélyeztető hatásának feldolgozásával került megtartásra, a lakossági riasztó eszközök megszólaltatása nélkül.

Ercsi és Ráckeresztúr településeken 2023. október 20-án részleges gyakorlat került lebonyolításra a MOL NyRt. Dunai Finomító (Százhalombatta) veszélyeztető hatásainak feldolgozásával.

A gyakorlatokat minden esetben a vármegyei igazgató által kijelölt személy értékelte, melyek "megfelelt" minősítést kaptak.

7. Lakosságtájékoztatás, közintézményekkel való kapcsolattartás, közösségi szolgálatteljesítés

A tanulóifjúság katasztrófavédelmi feladatokkal való megismertetése a korábbi években kialakított rendnek és az együttműködési megállapodásokban foglaltaknak megfelelően valósult meg.

A katasztrófavédelmi közösségi szolgálat révén a jelentkezők átfogó katasztrófavédelmi ismeretek birtokába juthatnak, így olyan felelősségteljes felnőtté válhatnak, akik képesek tenni önmaguk és környezetük biztonságáért. Az ifjúság felkészítése érdekében az igazgatóság biztosította az érdeklődők számára a katasztrófavédelmi objektumokban a feladatrendszer és a technikai eszközök megismerését. A fogadó szervezeteknél összesen 52 tanuló teljesített közösségi szolgálatot.

A felmenőrendszerű katasztrófavédelmi ifjúsági versenyek, melyeken minden évben nagy létszámban vett részt a tanulóifjúság, 2023-ban elmaradtak.

8. Téli és árvízi felkészüléssel kapcsolatos feladatok végrehajtása

A rendkívüli időjárási eseményekre való felkészülés keretében az igazgatóság tavasszal az ár- és belvíz elleni védekezésre, ősszel a téli rendkívüli eseményekre készítette fel a hivatásos katasztrófavédelmi szervezet személyi állományát és a technikai eszközöket.

9. Lakosságvédelmi tevékenység

Az ipari veszélyeztetettség alapján besorolt településeken a lakosság riasztása-tájékoztatása központilag biztosított. A lakossági riasztó eszközök működőképességének ellenőrzése folyamatosan, előre programozottan történt, melyek időpontjáról az igazgatóság az önkormányzatok és a járási hivatalok részére tájékoztatást küldött. A lakosság tájékoztatása a megszólaltatások előtt az írott és elektronikus sajtó útján valósult meg. A lakosság riasztása a vármegyében a lakosságtájékoztató és riasztó rendszer (LTRR), a monitoring és lakossági riasztó rendszer (MoLaRi), a Hörmann- Rema rendszer (H-R) és a motoros szirénákkal biztosított. A rendszerek üzempróbáinak végrehajtása folyamatosan megtörtént az előre meghatározott rendnek megfelelően, ezzel biztosítva a településeken élők riaszthatóságát és tájékoztatását.

Partfalcsúszással Kulcs település nyaraló övezete veszélyeztetett, a kitelepítési terv adatai alapján az életvitelszerűen ott élő kitelepítendőkhelyezése Dunaújváros Megyei Jogú Város kollégiumaiban biztosítható.

10. Bel- és kültéri vízelvezetők ellenőrzése

A bel- és külterületi vízelvezető rendszerek ellenőrzését a polgári védelmi szakterület a hatósági osztály, a katasztrófavédelmi kirendeltségek, a hivatásos tűzoltó-parancsnokságok és a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság állományával hajtotta végre. Az ellenőrzések tervezésénél az igazgatóság figyelembe vette a településeken bekövetkezett vis maior eseményeket.

11. Tájékoztató a vis maior igények benyújtásának indokoltságáról és benyújtott igényekről

A vis maior pályázatok eredményes benyújtása érdekében az igazgatóság tájékoztatta az önkormányzatokat az aktualitásokról, és a referensi értekezlet is feldolgozta a módosításokat. A HVB-k felkészítése szintén kitért a vis maiorral kapcsolatos feladatokra.

Az ellenőrzési feladatokat ellátó személyi állomány felkészítése 2023-ban is megtörtént. A települések által benyújtott vis maior kárigények helyszíni ellenőrzését, valamint a források felhasználásának utóellenőrzését a Fejér Vármegyei Kormányhivatal illetékes szervezetével együttműködve hajtotta végre az igazgatóság. Az ellenőrzést követően az adatok felvitele folyamatosan történik az Ebr42 rendszerbe.

III. MŰVELETIRÁNYÍTÁS

1. Segélyhívások kezelése

A vármegyei főügyeleti osztály részeként működő fő- és műveletirányító ügyelet 24 órás szolgálatként, 12/24, 12/48 órás váltásos szolgálati rendben működik. A jelzések a 112-es egységes segélyhívó telefonszámon keresztül a Miskolcon és Szombathelyen működő Hívásfogadó Központokba (a továbbiakban: HIK) érkeznek. A katasztrófavédelem feladatkörét érintő bejelentéseket a HIK adatlapokon az esemény helyszíne szerint illetékes vármegyei fő- és műveletirányító ügyeletre továbbítja, mely ellátja a segélyhívások kezelését, a beavatkozásokhoz szükséges riasztások kiadását, a társszervek értesítését és a káresemények koordinálását. A fő- és műveletirányító ügyelet mellett a hivatásos és az önkormányzati tűzoltóságokon 24 órás ügyelet működik.

2023-ban az előző esztendőhöz képest 15%-kal több, 5951 bejelentést kezelt a fő- és műveletirányító ügyelet, melyek közül 4882 esetben riasztotta a tűzoltóság szereit, 1069 alkalommal már bejelentett eseményre vonatkozóan érkezett újabb információ, vagy egyéb ügyben kértek az állampolgárok felvilágosítást. A naponta kezelt adatlapok száma 1 és 443 között volt, átlagosan 16 bejelentés érkezett.

Az ESR-112 segélykérő rendszernek megfelelően a fő-és műveletirányító ügyelet a vármegyei Tevékenységirányító Központban (a továbbiakban: TIK) működik, a rendőrséggel közös helyiségben, tartalék ügyeleti helyiség az igazgatóság épületében rendelkezésre áll.

A rendkívüli időjárási körülmények során néhány óra alatt előforduló nagyszámú bejelentés hatékony kezelése érdekében hat tömeges eseménykezelési gyakorlatot hajtott végre a fő- és műveletirányító ügyelet, a hivatásos tűzoltó-parancsnokságok ügyeleteinek bevonásával.

2. A katasztrófavédelmi műveleti szolgálat tevékenysége

A katasztrófavédelmi műveleti szolgálat 24/48-as szolgálati rendnek megfelelően lát el szolgálatot 8 fővel. Az állomány tagjai nagy tapasztalattal rendelkeznek a tüzesetek és a káresetek irányítása tekintetében, nagy kiterjedésű, bonyolult események felszámolásának irányítását végzik. A katasztrófavédelmi műveleti szolgálatot 2023-ban 141 alkalommal riasztották, 82 alkalommal tüzesethez, 59 esetben műszaki mentéshez. A káreseti tevékenység mellett a szolgálat rendszeresen ellenőrzi a vármegye hivatásos, önkormányzati és létesítményi tűzoltóságain a készenléti állomány napi tevékenységét, szolgálatellátását, kiképzését. A katasztrófavédelmi műveleti szolgálat feladata az előzőeken túl a tűzvizsgálati eljárások lefolytatásával kapcsolatban jelentkező eljárási cselekmények végrehajtása, az ezzel kapcsolatos feladatokat 2023-tól egy hivatali munkarendben dolgozó kolléga végzi. A

katasztrófavédelmi műveleti szolgálat feladatai közé tartozik a katasztrófavédelem feladatkörét érintő hatósági tevékenységben, gyakorlatok szervezésében és a tűzoltói állomány felkészítésében való közreműködés.

IV. HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG

A tűzvédelmi, vízügyi és vízvédelmi szakterület egyik meghatározott célkitűzése volt az eljárások magas szakmai színvonalon történő végrehajtása, a jogorvoslati kérelmek számának csökkentése, valamint a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások hatósági támogatása, utóbbi eljárások során a rövidebb határidők ellenére is jogszerű és eredményes volt a munkavégzés.

A hatósági szakterület tűzmelegelőzési, vízügyi és vízvédelmi, veszélyes üzemek, veszélyes szállítmányok és kritikus infrastruktúra védelem hatáskörben folytatott le hatósági és szakhatósági eljárásokat. A 2023-ban indult tűzvédelmi, vízügyi és vízvédelmi hatósági és szakhatósági eljárások száma ez előző évhez képest enyhe emelkedést mutatott. A tűzvédelmi hatósági és szakhatósági eljárások jellemzően a tüzek keletkezésének megelőzésére, a menekülés és mentés, a tűzoltói beavatkozás feltételeinek biztosítására, az ingatlanok védelmére, a működés, üzemelés folyamatosságának fenntartására, a létesítés és a használat során megtartandó tűzvédelmi jogszabályok, hatósági előírások érvényesítésére irányultak. A vízügyi/vízvédelmi területen a vizek hasznosításához, hasznosítási lehetőségeinek megőrzéséhez, a vízilétesítmények és a vízimunkák engedélyezéséhez, a szennyező anyagok elhelyezésének és bevezetésének engedélyezéséhez, továbbá a vízkárelhárításhoz, és a vízminőség-védelmi kármegelőzéshez kapcsolódó eljárások indultak. 2023-ban emelkedett a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások engedélyezési ügyében indult hatósági és szakhatósági eljárások száma.

A hatósági eljárásokon túl a hatósági osztályok rendszeresen hajtanak végre hatósági ellenőrzéseket az országos ellenőrzési tervnek, a szakterületi éves és havi terveknek, valamint a vezetői feladatszabásnak megfelelően, továbbá végeznek helyszíni szemléket a káresetek és a közérdekű bejelentések, panaszok kivizsgálása kapcsán.

1. Tűzmelegelőzés

A katasztrófavédelmi kirendeltségek tűzvédelmi szakhatósági tevékenysége körében az építési engedélyezési eljárások, telepengedélyezési eljárások és a működési engedélyezési eljárások vannak többségben, míg a hatósági tevékenységek vonatkozásában a beépített tűzvédelmi berendezések engedélyezési eljárásainak száma volt a jellemző. Az igazgatóság tűzvédelmi hatósági/szakhatósági ügyeit tekintve a szolgáltatás felügyelet (kéményseprő-ipari, tűzvédelmi szakvizsgáztatói), a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások, jogszabály alapján meghatározott nagyberuházások, a pirotechnikai termékek forgalmazásával és felhasználásával kapcsolatos eljárások, a nagykonyhai oltórendszerekkel kapcsolatos eljárások és településrendezési tervmódosításokkal kapcsolatos eljárások voltak meghatározóak. Az eltérési engedélyezések száma 2023-ban kismértékben növekedett, azonban több év vonatkozásában vizsgálva összességében csökkenő tendenciát mutat. A pirotechnikai termékek forgalmazásával, felhasználásával összefüggő eljárások száma az előző évhez képest emelkedett, a végrehajtott ellenőrzések tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a jogkövető magatartás erősödik, pirotechnikai termékek felhasználásával, forgalmazásával összefüggő káresemény a tárgyi időszakban nem történt. A tűzvédelmi hatósági és szakhatósági eljárások száma emelkedést mutatott az előző évhez képest. A hatósági osztályok rendszeresen hajtanak végre hatósági ellenőrzéseket az országos ellenőrzési terv, valamint a vezetői feladatszabásnak megfelelően. Az ellenőrzéseink során elsősorban az esetlegesen

fennálló jogszerűtlen állapotok feltárására és azok megszüntetésére törekedtek a szükséges hatósági intézkedések megtételével. Az előző évhez képest kismértékben csökkent a tűzvédelmi szakterületen végrehajtott ellenőrzések száma. Az ellenőrzéseket a nyilvántartásba vett létesítményeken túl jellemzően szabadtéri kockázati helyszíneken és a nyári betakarítási munkálatokat érintően hajtotta végre. Az ellenőrzések során a beavatkozás feltételeivel, tűzvédelmi iratokkal, használati szabályokkal kapcsolatos hiányosságok merültek fel, amelyekre a szükséges hatósági intézkedések megtörténtek.

A tűzvédelmi szakterületet érintő döntésekkel kapcsolatos jogorvoslati kérelmek száma alacsony. Az igazgatóság az eljárásokat megelőzően, valamint az eljárások lefolytatása során is szolgáltató hatósági szemlélettel biztosította az ügyfelek részére az egyeztetési lehetőségeket és helyszíni konzultációkat.

2023-ban emelkedett a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások engedélyezése ügyében indult hatósági és szakhatósági eljárások száma. Az igazgatóság közreműködött az Ivánca Ipari Park területén megvalósuló beruházások építési engedélyezési eljárásában, a Sukorón megvalósuló Kovács Katalin Nemzeti Kajak-Kenu Sportakadémiával kapcsolatos építési és használatbavételi engedélyezési eljárásokban, a Rácalmás területén a gumiabroncsgyárral kapcsolatos építési és használatbavételi engedélyezési eljárásokban, a Székesfehérvár szelektív válogató és mechanikai előkezelő mű beruházással kapcsolatos eljárásokban. Az eljárásokkal kapcsolatosan folyamatos volt az egyeztetés a hatósági osztály, a kivitelezők és tervezők, valamint a különböző szakterületek között.

A tűzmegelezési szakterületen feladatot ellátók a jogszabályváltozásokat lekövezték, azokat megfelelően alkalmazzák. A szakterület munkáját a preventív, támogató hatósági tevékenység jellemezte. Az egyik fő cél a megelőzés hatékonyságának növelése, ennek érdekében a szezonálisan jelentkező kockázati tényezőkre tekintettel az igazgatóság közleményeket, tájékoztatókat adott ki az állampolgárok számára.

A közlemények, tájékoztatók a következő témaköröket tartalmazták:

- a nyári betakarítási munkák tűzvédelme,
- szabadtéri égetés szabályai,
- társasházak tűzvédelmi helyzete.

A katasztrófavédelmi kirendeltségekhez 2023-ban összesen 59 közérdekű bejelentés, panasz érkezett, jellemzően szabadtéren, valamint építményekben történő tárolással, illetve égéstermék elvezetők nem megfelelőségével kapcsolatosan. A közérdekű bejelentések és panaszok kivizsgálását a hatósági osztály állománya a jogszabályi előírások és határidők betartásával végezte. A hatóság minden esetben kivizsgálta a közérdekű bejelentéseket és panaszokat, hiányosság esetén intézkedett a jogsértések megszüntetésére, felszámolására, valamint a bejelentőket a szükséges információkról tájékoztatta.

2. Vízügy és vízvédelem

Az igazgatóság hatósági osztálya hazánk legnagyobb – az ország területének közel 13%-ára kiterjedő – illetékességi területtel rendelkező vízügyi és vízvédelmi hatósága. Az igazgatósághoz tartozik három vármegyén (Fejér, Veszprém, Tolna) kívül további 6 vármegyének több települése, illetve területrésze, továbbá az ország legnagyobb és a negyedik legnagyobb tava – a Balaton és a Velencei-tó – a levezető rendszereikkel (a Sió- és a Nádor-csatornával) együtt.

Az igazgatóság vízügyi és vízvédelmi tevékenysége keretében főként kérelemre induló vízjogi létesítési és üzemeltetési eljárásokban, más hatóságok megkeresésére vízügyi szakhatóságként, továbbá felszíni és felszín alatti vizek, valamint földtani közeg védelme érdekében, mint vízvédelmi hatóság jár el. A 2023-ban indított hatósági eljárások száma vízügy és vízvédelem

területén enyhén emelkedett, a szakhatósági eljárások száma az előző évhez képest szintén nőtt. A vízügyi és vízvédelmi engedélyek iránti kérelmeket az elektronikus ügyintézésre kötelezettek 2020-tól csak az elektronikus Vízhatal Információs, Ellenőrzési és Integrált hatósági feladatokat ellátó Keretrendszeren (a továbbiakban: VIZEK rendszer) keresztül nyújthatják be, amelyen keresztül 2023-ban mintegy 1250 beadvány érkezett.

Az igazgatóság kiemelt feladata volt a tárgyévben is a vízközmű szolgáltatást érintő gördülő fejlesztési tervek jóváhagyási eljárásaiban, valamint a természetes fürdővíz használatok engedélyezési eljárásaiban való szakhatósági közreműködés, továbbá az illetékességi területünkön megvalósuló nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások hatósági támogatása, melyek közül kiemelkedő számban szerepeltek az ivóvízminőség-javító programot és a szennyvíz tisztítást, útépítést érintő beruházások.

A szakterület a vízkészlet járulékhöz kapcsolódó adóhatósági feladatai keretében több, mint 6 milliárd Ft vízkészletjárulék befizetési kötelezettség felett gyakorol hatósági felügyeletet. Ellenőrzi a bejelentési, nyilatkozattételi, fizetési kötelezettség teljesítését és intézkedik a hiányos, vagy hibás bevallások kijavítására, valamint az esetlegesen elmaradt járulékbefizetési kötelezettségek teljesítésének kikényszerítésére. Ezen feladatkör ellátása során érvényesíti a vízgazdálkodásról szóló törvényben és egyéb jogszabályokban foglalt – gazdálkodó vízhasználókat segítő – járulékfizetési kedvezményeket (pl.: vízhiányos időszaki, veszélyhelyzeti) a vonatkozó szabályozás szerint.

A tárgyi időszakban a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások tekintetében az igazgatóság a következő ügyekben működött közre: egyes közlekedésfejlesztési projektekkel, optikai kábelek engedélyeztetésével összefüggő közigazgatási hatósági ügyek, Iváncsa Ipari Park területén megvalósuló beruházásokkal és a Velencei-tó rehabilitációval kapcsolatos ügyek, a Balatoni bringakör építésével kapcsolatos ügyek, egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő ügyek, szennyvízelvezetéssel- és ivóvízminőség javítással kapcsolatos ügyek, a Sukorón megvalósuló Kovács Katalin Nemzeti Kajak-Kenu Sportakadémia, Paks beruházáshoz kapcsolódó egyéb engedélyezési eljárások. A hatósági eljárások többsége építésre feljogosító vízjogi létesítési engedélyezési eljárás volt. Néhány esetben került sor elvi vízjogi engedély, vagy a beruházások befejezéseként a már elkészült vízellátási létesítmények használatára vonatkozó vízjogi üzemeltetési engedélyek kiadására. A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokkal összefüggő hatósági és szakhatósági eljárások száma 2023-ban 336 volt.

Az önkormányzatoknak a vízgazdálkodásról szóló LVII. tv. IX/A. fejezetében foglaltak szerint kell megszervezniük a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatást. A vízügyi hatósági szakterület feladata a közérdekű szolgáltató kijelölése azon települések esetében, amelyek területén az önkormányzat valamilyen okból nem szervezte meg a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésének és elszállításának közszolgáltatását. 2023-ban nyolc esetben volt szükség közérdekű szolgáltató kijelölésére, amelyek egy-egy településen végzik a közszolgáltatást. A kijelölés az önkormányzat kérelme és az általa szolgáltatott adatok alapján a rezsicsökkentés szabályainak figyelembevételével történhet a vízügyi hatóságnál nyilvántartott és a szolgáltatásra előírt feltételeknek megfelelő vállalkozásokból.

A vízügyi és vízvédelmi hatóság feladata az engedélyezetten működő vízellátási létesítmények, vízhasználatok és szennyezőanyag kibocsátások hatósági felügyelete. A vízügyi felügyeleti és vízminőség-védelmi ellenőrzések jellemzően éves terv szerint történnek, bejelentés esetén terven felüli ellenőrzésekre is sor kerül. 2023-ban összesen 465 vízügyi felügyeleti és vízminőség-védelmi tervezett helyszíni ellenőrzést hajtottunk végre, amelyből 438 vízügyi felügyeleti ellenőrzés és 27 vízminőség-védelmi ellenőrzés volt. Általánosságban elmondható, hogy az ügyfelek nagyrészt jogkövető magatartást tanúsítanak. Az ellenőrzések során

jellemzően adminisztratív, illetve műszaki hiányosságok kerültek megállapításra. Az ügyfelek többsége a hiányosságok pótlását, valamint megszüntetését az ellenőrzés során vállalta, majd azokat az ellenőrzés lefolytatását követően elvégezte, teljesítette, ezért külön hatósági intézkedések megtételére elvélve került sor.

A vízvédelmi ellenőrzések körébe tartozik az állattartó telepeken a nitrát szennyezés elleni előírások teljesülésének kontrollja. A támogatások feltétele ezen előírások megfelelése. A Magyar Államkincstár által megnevezett – támogatást igénylő – gazdálkodók esetében 2023-ban 28 "nitrát" ellenőrzést, ebből Fejér vármegyében 7 helyszíni ellenőrzést végeztünk. A vízvédelmi hatóság meg nem felelést nem állapított meg.

Azonnali helyszíni szemlét és intézkedést igényelnek a vizeket érő káresemények, szennyezések. 2023-ban 7 vízminőségi káresemény volt a vármegyében, melyek közül kiemelendő a 62-es főúton történt üzemanyag-szállító kamion kiegészékor keletkező szennyezés, ami a helyszín közelében talajcserét igényelt. A többi szennyezés külön hatósági intézkedést nem igényelt, két szennyezés járt halpusztulással. A szennyezés rövid időn belül mindegyik esetben megszüntetésre került. A hatóság a káreseményeket kivizsgálta és a szükséges hatósági intézkedéseket a további szennyezések megelőzése érdekében megtette.

3. Iparbiztonsági szakterület

A 2023. évre a szakterület egyik kitűzött célja volt a veszélyesáru-szállításának ellenőrzése során feltárt hiányosságok kapcsán indított eljárások magas szakmai színvonalon történő lefolytatása, ezzel a jogorvoslati kérelmek számának további csökkentése. Továbbá a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekben, és a küszöbérték alatti üzemekben az ammónia hűtőközeggel működő hűtőrendszerek biztonságos üzemeltetési feltételeinek meglétének átfogó vizsgálata, a biztonság szempontjából kritikus berendezések működőképességének vizsgálata közmű- vagy segédenergia-ellátás kimaradása esetén, a külső dominóhatások, külső kockázatok, veszélyforrások vizsgálata, valamint az üzemi események, illetve súlyos balesetek megelőzése.

Az igazgatóság Dunai Vasmű területén 2022. év végén kialakult eseményeket, valamint az iváncsai akkumulátorgyár építését iparbiztonsági és tűzvédelmi hatósági jogkörében a kezdetektől fogva felügyeli és katasztrófavédelmi szempontból kontroll alatt tartja.

3.1. Veszélyes üzemek

Fejér vármegyében 7 felső, 6 alsó küszöbértékű, és 14 küszöbérték alatti veszélyes üzem működik, melyek felett az iparbiztonsági hatóság szoros felügyeletet gyakorol.

Az igazgatóság a 2023-ban végrehajtott 36 üzemi ellenőrzés és 18 szemle során nem tapasztalt az elfogadott biztonsági dokumentációban foglaltaktól eltérő veszélyes anyag felhasználást és tárolást, valamint új, nem engedélyezett veszélyes technológiát, engedély nélküli tevékenység végzését. Az ellenőrzések során 5 üzemben tárt fel olyan jellegű hiányosságot, amely intézkedésre adott okot. A visszaellenőrzésekre 2024-ben kerül sor.

Az igazgatóság összesen 4 üzemben folytatott le biztonsági dokumentációval kapcsolatos felülvizsgálati, valamint veszélyes tevékenységet engedélyező eljárást 2023-ban. A biztonsági dokumentációk védendő adatokat nem tartalmazó változatát – a nyilvánosság és a lakossági tájékoztatás biztosítása céljából – minden esetben megküldte az illetékes települési polgármesternek, aki hirdetményi úton biztosította, hogy a dokumentációkban foglaltak a nyilvánosság számára megismerhetők legyenek. A hirdetményekkel kapcsolatban írásbeli észrevétel egy esetben sem érkezett.

Az elmúlt években a szakterület egyik fő célja a veszélyes üzemi események számának teljes visszaszorítása volt. Ez 2023-ban is maradéktalanul megvalósult. A vármegyében működő 27 veszélyes üzemben 2019 óta nem történt veszélyes anyagokkal kapcsolatos esemény vagy súlyos baleset.

Az iparbiztonsági hatóság tevékenységének célja és lényege, hogy megítélje, az üzemeltető által adott információk a valóságnak megfelelnek-e, minden tőle elvárhatót megtett-e a súlyos balesetek elkerülése és káros hatásaik csökkentése érdekében, és főként, hogy az üzem biztonsági színvonala az elvárásoknak megfelel-e. Ezen üzemeltetői feladatokat az igazgatóság hatósági eszközökkel felügyeli, célja, hogy ezt a színvonalat a jövőben megtartsa, és a társhatóságokkal szorosan együttműködve, a műszaki állapot-felügyelet és a karbantartás területén végrehajtott közös ellenőrzésekkel megelőzze a rendkívüli üzemi eseményeket.

A veszélyes üzemekben 11 alkalommal belső védelmi terv gyakorlatot és 7 alkalommal súlyos káresemény elhárítási terv gyakorlatot ellenőrzött az igazgatóság, amelyek során a tapasztalatok azt mutatják, hogy az üzemeltetők a biztonsági dokumentációkban meghatározott súlyos baleseti eseménysorokat a tervben meghatározottak szerint gyakoroltatták. 2023-ban mindösszesen egy üzemeltetőt kötelezett az igazgatóság a gyakorlat megismétlésére.

Az iparbiztonsági hatóság tapasztalatai szerint megállapítható, hogy az üzemeltetők jogkövetőek, a jogszabályi változásokat figyelemmel kísérik, az üzemben feltárt súlyos baleseti eseménysorokhoz kapcsolódó, minden károsító hatásra vonatkozó védekezési, kárelhárítási feladatokat, védelmi intézkedéseket meghozták, magatartásuk a hatósággal együttműködő.

3.2. Veszélyesáru-szállítás

A veszélyesáru-szállítási ellenőrzési helyszínek kiválasztása a járműforgalom sűrűségével függ össze. Leggyakoribb ellenőrzési helyszín az M7-es autópálya, azonban gyakori az ellenőrzés a 8-as, 81-es, 6-os, főutakon, az M6-os autópálya 30. és 70. km. szelvényében lévő pihenőhelyeken, valamint 2023. évtől az iváncsai akkumulátorgyár bekötő útján. Az M1-es autópályán Fejér vármegyéhez csak az Óbaroki pihenőhely tartozik, az itt lefolytatott ellenőrzés – a nagy távolság és a rövid pályaszakasz miatt – legfeljebb félévente történik. A RID ellenőrzéseket a székesfehérvári, dunaújvárosi, szabadegyházai, valamint az előszállási vasútállomáson hajtja végre az igazgatóság, ADN ellenőrzést a Duna folyam Fejér vármegyei szakaszán tart a rendőrséggel közösen.

A bevált gyakorlatnak megfelelően az igazgatóság két kirendeltsége havonta legalább 2 alkalommal összevontan is végez közúti ellenőrzéseket az M7-es autópálya 50. km. szelvényben lévő Pákozdi pihenőhelyen, ahol rendelkezik 2 telepített „Kötelező haladási irány veszélyes anyagot szállító jármű részére” nyitható-csukható KRESZ táblával.

Fejér vármegye területén a leggyakoribb a tartányos szállítás (kőolaj származékok), ezek a járművek szinte folyamatosan ingáznak, teli és üres (tisztítatlan) állapotban egyaránt az ADR hatálya alá tartoznak, szabálytalanságot ritkán követnek el. A nem jelölt szállítmányok legnagyobb arányú szűrése elsősorban a teljes autópályát érintő kiterelések során valósul meg. Az elmúlt évek hatósági ellenőrzéseinek eredményeként a szállítási fegyelem javulása figyelhető meg, szabálytalanságot ritkán tapasztalt az igazgatóság. A tartányjárműveket a katasztrófavédelmi kirendeltségek rendszeresen ellenőrzik. Az ellenőrzött ADR-es járművek közel 6%-ánál tártak fel szabálytalanságot, leggyakrabban lejárt tűzoltó készülékekkel, hiányos fuvarokmányokkal, valamint előírt felszerelésekkel kapcsolatos hiányosságokat derítettek fel. A nemzetközi szállítmányok tekintetében leggyakrabban román, bolgár, szerb, ukrán, szlovák, szlovén felségjelzésű gépjárművek ellenőrzése valósul meg, amelyek száma az összes jármű 30%-át teszi ki. ADN ellenőrzés során jellemzően szerb felségjelzésű hajók menetben történő ellenőrzésére kerül sor. A RID-es szállítmányok jelentős forgalmát a pb gázt szállító tartálykocsik adják, ezért az ellenőrzések túlnyomó része ezekre a kocsikra irányult.

Az előbbiek miatt 2023-ban összesen 24 (18 ADR, 6 RID) bírságotlasi eljárás indult.

A társszervekkel a kapcsolat kiváló. Teljes kitereléses forgalomellenőrzésen – valamennyi, közúti ellenőrzésre jogosult társhatósággal közösen – az M6-os, valamint az M7-es autópályán vett részt az igazgatóság, továbbá több alkalommal hajtott végre kivezetéses ellenőrzést is. Több vármegyét érintően szervezett ADR ellenőrzést, és rendszeresen részt vett más vármegye által szervezett ellenőrzéseken is.

Vízi veszélyesáru-szállítás során bekövetkezett baleset Fejér vármegye területén 2023-ban nem történt.

Veszélyes árut szállító közúti járművel kapcsolatos baleset kivizsgálása 5 alkalommal, vasúti jármű esetében 2 alkalommal történt.

A balesetek kivizsgálása alapján megállapítható, hogy az események bekövetkezésének alapvető oka továbbra is a közlekedési szabályszegés (rosszul megválasztott követési távolság, sebesség túllépés, szabálytalan előzés, időjárási körülmények figyelmen kívül hagyása), figyelmetlenség volt. Az események a lakosságot, anyagi javakat közvetlenül nem veszélyeztették.

Az elmúlt évben egyik közlekedési ágazatban sem fordult elő olyan esemény, amely a veszélyesáru-szállítási szabályok betartásának az elmulasztása miatt következett volna be.

A 2024. év egyik kitűzött célja a társhatóságok bevonásával kampányszerű ellenőrzések végrehajtása az M6-os és az M7-es autópályákon.

3.3. Kritikusinfrastruktúra-védelem

Fejér Vármegyében jelenleg 75 nemzeti létfontosságú rendszerelem van kijelölve az alábbi bontásban:

- egészségügy ágazatban 4 rendszerelem,
- agrárgazdaság ágazatban 4 rendszerelem,
- infokommunikációs technológiák ágazatban 13 rendszerelem,
- víz ágazat 5 rendszerelem,
- közlekedés ágazatban 46 rendszerelem,
- közbiztonság-védelem ágazatban 3 rendszerelem.

2023-ban egy területi szintű komplex gyakorlat végrehajtása történt meg közlekedés ágazat, közúti közlekedés alágazatban. Az igazgatóság rendelkezik egy Volkswagen T6 típusú gépjárművel, egy ügynevezett kritikusinfrastruktúra-védelmi bevetési egységgel, amely egy kárhelyszínen vezetési pontként funkcionál, és elősegíti a káresemény kezelésében résztvevő erők és eszközök közötti együttműködést. A szolgáltatókkal, üzemekkel, valamint a társszervekkel történő rendszeres és szoros kapcsolattartásnak is köszönhetően sem a téli, illetve csapadékos, szeles időjárás, sem a nyári hőség során nem volt jelentős, lakosságot is érintő szolgáltatás-kiesés. A 2024. év feladatai között szerepel az agrárgazdaság és egészségügy ágazatban kijelölt üzemeltetők ellenőrzése, valamint területi szintű komplex gyakorlat megszervezése és megtartása.

3.4. Katasztrófavédelmi mobil labor

A katasztrófavédelmi mobil laborok (a továbbiakban: KML) a veszélyes anyagok jelenlétével, kiszabadulásával, környezetbe kerülésével járó balesetek, természeti és civilizációs katasztrófák esetén az elsődlegesen beavatkozó állomány (tűzoltóság, mentők, rendőrség) biztonságos munkafeltételeinek megteremtése, a veszélyes anyagok felderítése, kimutatása, valamint a lakosság és a káresemény környezetének védelme érdekében működnek. A Fejér

KML riasztására 2023-ban a korábbi évekhez képest közel azonos számban került sor, túlnyomórészt vegyi felderítésre és anyagazonosításra, valamint veszélyesáru-szállítási eseménnyel kapcsolatos kivizsgálásra volt szükség. Ezen felül a KML rendszeresen részt vett a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekkel, küszöbérték alatti üzemekkel, illetve a veszélyes áru közúti szállításokkal kapcsolatos ellenőrzési tevékenységben, üzemazonosítási eljárásokban.

4. Kéményseprő-ipari szolgáltatások hatósági felügyelete

2023. január 20-tól a vármegye száznyolc településén a katasztrófavédelem kéményseprő-ipari szerve végzi az ingyenes lakossági kéményseprő-ipari közszolgáltatást, emellett a gazdálkodó szervezetek tekintetében a feladatot, több kéményseprő-ipari szolgáltató látta el.

A szolgáltatás hatósági felügyelet alatt tartását az igazgatóság hatósági osztálya végezte el, a szolgáltatás tekintetében fennakadás nem volt.

5. Kéménytűzek, CO-mérgezések - megelőzési tevékenység

A hatósági feladatellátást hatékonyan egészítette ki a vármegyében is működő Területi Tűzmelegelőzési Bizottság, amely a tevékenysége során valamennyi szezonális veszélyeztető tényező (szabadtéri tűzek, kéménytűz, mustgáz, szén-monoxid-mérgezés, stb.) kapcsán számos fórumon tájékoztatta a lakosságot, az együttműködő szervezeteket, és a gazdálkodókat. A 2023. évben 36 esetben volt kéménytűz a vármegyénkben, ez a szám az előző évhez képest enyhén emelkedett.

6. Nem rendszeres hulladékszállítás

Fejér vármegye valamennyi önkormányzata teljesíti hulladékszállítási közszolgáltatási kötelezettségét, a szállítást a szolgáltatók fennakadás nélkül végzik. A vármegyében jelenleg nincs kijelölt közszolgáltató, illetve egyetlen település sem jelzett várható problémát a szállításokban.

V. HUMÁN ERŐFORRÁS GAZDÁLKODÁS

Az igazgatóság kiemelt figyelmet fordít az állomány magas szintű felkészültségének biztosítására. A Nemzeti Közzolgálati Egyetemen jelenleg 9 fő hivatásos állománytag folytat szakirányú felsőfokú tanulmányokat: katasztrófavédelem mesterszakon 1 fő, tűzvédelmi és mentésirányítási szakon 4 fő, műveleti szakon 1 fő, iparbiztonsági szakon 1 fő, építőmérnöki szakon 1 fő, rendvédelmi szervező szakon 1 fő.

2023-ban 5 fő fejezte be tanulmányait a Nemzeti Közzolgálati Egyetemen.

A készenléti állomány műszaki jellegű képzéseken történő részvétele a Katasztrófavédelmi Oktatási Központban folyamatos. Az igazgatóság kiemelt hangsúlyt fektet a gépjárművezetők felkészítésére, folyamatos továbbképzésére.

A Területi Egészségügyi, Pszichológiai és Munkabiztonsági Ellátó Központ (TEPMEK) az igazgatóság egészségügyi és pszichológiai alapellátását és alkalmassági vizsgálatait teljes körűen, további három (Veszprém, Komárom-Esztergom, Tolna) igazgatóság részére az egészségügyi és pszichológiai alkalmassági vizsgálatokat végezte.

VI. TÁRSSZERVEKSEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

Az igazgatóságnak a 2023. év végén 83 együttműködési megállapodása volt hatályban. A közösségi szolgálatot tekintve az igazgatóság alárendelt szervezetei összesen 91 különböző oktatási intézményekkel kötött együttműködési megállapodással rendelkeztek.

Az igazgatóság a feladatai végrehajtása során több esetben dolgozik együtt a társszervekkel, a rendőrséggel, mentőkkel, akikkel kiváló a kapcsolat. A mentőszolgálat gyakran kéri a tűzoltóságok segítségét olyan esetekben is, ahol kimondottan a tűzoltók technikai felszerelésére van szükség, a tűzvizsgálatot igénylő eseteknél pedig a rendőrséggel szorosán együttműködve történik a feladatok végzése. Az integrált hatósági tevékenység keretében az igazgatóság együttműködik a kormányhivatalokkal, az önkormányzatokkal és a szolgáltatókkal. Az önkéntes tűzoltó egyesületekkel ugyancsak szoros együttműködést alakítottunk ki.

VII. A MŰKÖDÉS TÁRGYI FELTÉTELEI

Az igazgatóság rendelkezik a biztonságos működéshez szükséges alapvető mennyiségű és minőségű ingatlannal.

2023-ban során a KEHOP-5.2.2-16-2017-00113 „Katasztrófavédelmi ingatlanok épületenergetikai beruházásai” pályázat keretében megvalósult a dunaujvárosi laktanyaépület komplex energetikai felújítása.

2023. decemberében 2 új MAN gyártmányú gépjárműfecskendő állt szolgálatba a vármegyében, az egyik Székesfehérváron, a másik Sárbogárdon, valamint egy VW Amarok drón szállító gépjármű is kiegészíti a készenléti jármű-állományt. A gépjárművek teljes mállhával érkeztek, amellyel egyúttal jelentős technikai eszközfelújítás is történt.

A készenléti állomány egyéni védőeszközei, védőruházata megfelelő. A szükséges felülvizsgálatok, illetve javítások folyamatosak.

VIII. KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

Az igazgatóság kommunikációs tevékenységének középpontjában 2023-ban is a lakástüzek és a szén-monoxid-mérgeződések megelőzése állt. Minden helyesen jelző szén-monoxid-érzékelős esetről prevenciósz tatalommal kiegészített közlemény készült, a lakástüzeket elemző statisztikai összefoglalókban a füstérzékelők alkalmazásának fontosságára hívta fel a figyelmet az igazgatóság. A szervezeti hírekről és a közérdeklődésre számot tartó beavatkozásokról a honlap és a média útján tájékoztatta az állampolgárokat, kiegészítve a „VÉSZ” alkalmazással, amely évek óta a szerkesztőségek fontos hírforrása. A szélsőséges időjárással, az erős szélviharokkal összefüggő balesetveszélyre és a megelőzési tudnivalókra proaktívan hívta fel a lakosság figyelmét. Az elmúlt nap katasztrófavédelmi műveleteiről hétköznapi reggelenként összefoglalót ad a Vörösmarty Rádió élő adásában. A kiemelt tűzoltói beavatkozásokról a helyszínen végezte a média tájékoztatását, fotó- és videófelvételekkel támogatta a katasztrófavédelem közösségimédia-felületeinek tartalomfeltöltését. A rendezvényeken, a laktanya-látogatásokon és a nyári gyerektáborokban a tűzoltói hivatás bemutatására és a prevenciósz témákra fókuszált.

IX. ÖSSZEZÉS ÉS A 2024-ES ÉV FELADATAI

Az igazgatóság és valamennyi alárendelt szervezete 2023-ban is aktív és támogató része volt a vármegye közigazgatási rendszerének. A közbiztonsági feladatokat ellátó társ- és rendvédelmi, valamint közigazgatási szervekkel a szoros együttműködés eredményeképpen az információáramlás maradéktalanul megvalósulhatott minden aktuális és rendkívüli feladat ellátása során is. A működésünk fontos elemeként alkalmazott fórumrendszer lehetővé tette, hogy a szükséges információk eljussanak a végrehajtói állományhoz, valamint a visszacsatolás is biztosított volt. A szervezeti elemek mind a munkatervekben meghatározott, mind a rendkívüli feladataikat végrehajtották. Az igazgatóság által szervezett és végrehajtott felkészítések, továbbképzések a magas színvonalú szakmai tevékenység megvalósítását szolgálták. A vármegye tűzoltó egységei – növelve az állampolgárok biztonságérzetét – jó színvonalon hajtották végre a tűzoltási és műszaki mentési feladataikat. Az igazgatóság és helyi szervei a védelmi és biztonsági igazgatás minden szintjén betöltötték szerepüket.

2024-ben feladatul tűztük ki az önkéntes szerepvállalás további támogatását, biztosítva a településeken működő önkéntes tűzoltó egyesületek és önkéntes mentőszervezetek további pályázati részvételét. Az igazgatóság számít a települések önkéntes tűzoltó egyesületei, polgárőr egyesületei mellett más civil szerveződések aktív szerepvállalására is, ösztönözve és támogatva őket az önkéntes polgári védelmi szervezetek rendszerébe való bekapcsolódásra.

A 2024. évre további feladatként határoztuk meg az összehangolt, proaktív, tervszerű hatósági megelőző tevékenység továbbfejlesztését, a vármegyében megvalósuló nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások hatósági szakmai támogatását, a készenléti szolgálatot ellátó tűzoltói állomány képzésének, felkészítésének fejlesztését, a létfontosságú rendszeres elemek és veszélyes üzemek felügyeletével kapcsolatos feladatok megfelelő szintű ellátását, valamint az együttműködő szervezetekkel való kapcsolatok továbbra is magas szinten történő tartását.

Kérem tájékoztatóm elfogadását!